

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 98/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. L., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. Š., Š., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 9 ods. 1 a 3 a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom a uznesením Okresného súdu Galanta z 3. novembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T/268/2010 a Krajského súdu v Trnave z 11. novembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos/129/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2010 doručená sťažnosť J. L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich

základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 9 ods. 1 a 3 a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) postupom a uznesením Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) z 3. novembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T/268/2010 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) z 11. novembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos/129/2010.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že okresný súd uznesením sp. zn. 1 Tp/31/2010 z 3. júna 2010 rozhodol o vzatí sťažovateľa do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Následne krajský súd jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu zamietol uznesením sp. zn. 6 Tpo/21/2010 z 10. júna 2010.

Dňa 23. júla 2010 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadosť o prepustenie z väzby Okresnej prokuratúre Galanta, ktorá jeho žiadosti nevyhovela a predložila vec na rozhodnutie okresnému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 1 Tp 31/2010 z 18. augusta 2010 jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietol, avšak zmenil dôvody väzby, a to tak, že *„zanikol dôvod väzby podľa § 71 ods. 41 písm. b) Tr. por. a naďalej ma nechaj vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por...“*.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd tak, že ju uznesením sp. zn. 3 Tpo/36/2010 zo 14. septembra 2010 zamietol.

Dňa 15. októbra 2010 zaslal sťažovateľ okresnému súdu opätovne žiadosť o prepustenie z väzby, ktorý o nej rozhodol na verejnom zasadnutí uznesením sp. zn. 1 T/268/2010 z 3. novembra 2010 tak, že ju zamietol, pričom ponechal sťažovateľa vo väzbe, pretože dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sú dané. Súčasne neprijal písomný sľub sťažovateľa a peňažnú záruku ponúkanú bratom sťažovateľa, *„a to bez toho, aby vôbec vyslúchol môjho brata, ktorý by peňažnú záruku v prípade jej prijatia*

súdom zložil. Nevyslúchnutie môjho brata ohľadom zloženia peňažnej záruky som namietal aj v písomnom odôvodnení mojej sťažnosti proti uzneseniu OS Galanta sp. zn. 1 T/268/2010 zo dňa 3. 11. 2010, avšak na moje písomné odôvodnenie KS Trnava vôbec neprihliadal, keďže ako som už vyššie uviedol, KS Trnava predmetné písomné zdôvodnenie podľa odôvodnenia uznesenia KS Trnava sp. zn. 6 Tos/129/2010 zo dňa 11. 11. 2010 v čase rozhodovania vôbec k dispozícii nemal“.

Krajský súd o sťažnosti právneho zástupcu sťažovateľa zo 4. novembra 2010 (ktorú zaslal okresnému súdu 8. novembra 2010) rozhodoval 11. novembra 2010 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Sťažovateľ vidí porušenie svojich označených práv tiež v tom, že rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne, „keďže sa neoboznámil s riadne podaným odôvodnením sťažnosti...“, a taktiež okresný súd porušil jeho práva tým, že nevypočul jeho brata J. L. ohľadom peňažnej záruky na nahradenie väzby, „ktorú som súdu ponúkol a v prípade jej prijatia súdom ju mal zložiť môj brat...“.

Sťažovateľ na základe uvedeného tvrdí, že v jeho veci „došlo k pochybeniu, a to v tom smere, že príslušné súdy nezabezpečili, aby mal príslušný sudca k dispozícii moje písomné odôvodnenie sťažnosti zo dňa 4. 11. 2010 v čase rozhodovania o sťažnosti, tým boli porušená pravidlá náležitej organizácie činnosti všeobecných súdov a predovšetkým moje právo na osobnú slobodu garantované mi čl. 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR, ako aj k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, ktoré mi garantuje čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

Porušenie svojho základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovateľ vidí v tom, že okresný súd „mal po prijatí písomného odôvodnenia mojej sťažnosti zo dňa 4. 11. 2010, ktoré som mu zasielal dňa 8. 11. 2010, zabezpečiť, aby sa toto ihneď po jeho doručení OS Galanta dostalo do dispozície KS Trnava“, a krajský súd „má povinnosť prihliadať na námietky obvineného, ktorá povinnosť

zahŕňa aj povinnosť súdu zisťovať, či v čase rozhodovania takéto námietky (vyjadrenia obvineného) boli vykonané“, čo z jeho strany nebolo dodržané.

Porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľ v tom, že krajský súd rozhodol „*bez toho, aby sa vôbec oboznámil s námietkami obvineného*“.

V súvislosti s týmto názorom sťažovateľ ďalej v sťažnosti odkazuje aj na porušenie ustanovení Trestného poriadku a judikatúru ústavného súdu (nález sp. zn. I. ÚS 352/06 z 10. januára 2007), ktorý rozhodol v podobnej veci.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a rozhodol týmto nálezom:

„1. Postupom uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 1 T/268/2010 zo dňa 3. 11. 2010 v konaní vedenom a postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6 Tos/129/2010 zo dňa 11. 11. 2010 boli porušené čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 písm. c, ods. 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 9 ods. 1, ods. 3 a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

2. Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. ústavný súd zrušuje právoplatné uznesenie KS Trnava sp. zn. 6 Tos/129/2010 zo dňa 11. 11. 2010, ako aj uznesenie Okresného súdu Galanta sp. zn. 1 T/268/2010 zo dňa 3. 11. 2010 a vracia vec Okresnému súdu Galanta na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd v zmysle § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- Eur.

4. Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 661,05 Eur..., ktoré je povinný zaplatiť porušovateľ práva do 3 dní od právoplatnosti nálezú ústavného súdu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ sa na ústavnom súde v petite sťažnosti (ktorým je ústavný súd pri svojom rozhodovaní viazaný podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) domáha ochrany svojich

základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 9 ods. 1 a 3 a čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu, k porušeniu ktorých malo dôjsť postupmi okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T/268/2010 a jeho uznesením z 3. novembra 2010 a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos/129/2010 a jeho uznesením z 11. novembra 2010, tieto uznesenia zároveň žiada zrušiť.

1. K namietanému porušeniu označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a medzinárodného paktu uznesením okresného súdu sp. zn. 1 T/268/2010 z 3. novembra 2010

Pri posudzovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity svojej právomoci pri ochrane ústavnosti, ktorý je vyjadrený v ustanovení čl. 127 ods. 1 ústavy. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (IV. ÚS 115/07).

V danom prípade bola proti uzneseniu okresného súdu prípustná sťažnosť, o ktorej v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku rozhodoval krajský súd, čo v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavnosti uznesenia okresného súdu sp. zn. 1 T/268/2010 z 3. novembra 2010, ktoré sťažovateľ v petite sťažnosti žiada zrušiť, a preto v tejto časti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu označených základných práv postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 6 Tos/129/2010 a jeho uznesením z 11. novembra 2010

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa porušenia jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, ktorým bola

zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby a o neprijatí písomného sľubu a peňažnej záruky, ústavný súd (po vyžiadaní podkladov z okresného súdu) zistil už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, že sú zjavne nedôvodné a neopodstatnené.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 80/2010).

Pri posudzovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd prihliadol na konanie pred všeobecnými súdmi ako na celok, teda aj na obsah uznesenia okresného súdu a jeho procesný postup predchádzajúci vydaniu označeného rozhodnutia, pretože tieto boli predmetom preskúmania zo strany krajského súdu.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok *De Wilde et al. v. Belgicko* z 18. júna 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77 atď.), respektíve čl. 17 ústavy, pretože predstavujú prísnejšiu a špeciálnu úpravu dodržania zásad spravodlivého procesu u osoby pozbavenej osobnej slobody, než aký má na mysli čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ustanovenia čl. 5 dohovoru a čl. 17 ústavy zahŕňajú hmotné a tiež procesné atribúty práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sú aplikovateľné tieto špeciálne ustanovenia o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru o práve na spravodlivé súdne konanie či ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy garantujúce základné právo na súdnu ochranu (obdobne napr. III. ÚS 155/09, III. ÚS 287/2010).

Z uvedeného dôvodu je sťažnosť v časti namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní o väzbe zjavne neopodstatnená (obdobne napr. IV. ÚS 392/08, III. ÚS 1/2011).

Ústavný súd tiež v ďalšej časti sťažnosti konštatuje absenciu príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom krajského súdu a čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, pretože právo na periodickú kontrolu zákonnosti väzby a jednotlivé hmotnoprávne a procesné záruky tohto konania sú obsiahnuté v čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd preto odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti sťažnosť aj v časti namietaného porušenia práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru.

V nadväznosti na uvedené sa ústavný súd preto ďalej venoval iba preskúmaniu postupu a rozhodnutia krajského súdu z hľadiska dodržania záruk zakotvených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru je osoba vo väzbe oprávnená na preskúmanie procesných a hmotných podmienok, ktoré sú predpokladom na jej „zákonnosť“, pričom požiadavka preskúmania hmotných podmienok väzby zahŕňa povinnosť preskúmať okolnosti svedčiace pre a proti väzbe a rozhodnúť s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, alebo prepustiť osobu na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú (pozri III. ÚS 38/01, III. ÚS 79/02 a III. ÚS 135/04).

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že výhrady (námietky) sťažovateľa proti postupu a uzneseniu krajského súdu spočívali v tom, že krajský súd sa nezaoberal písomným zdôvodnením jeho sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu a rozhodol bez predloženej sťažnosti arbitrárne a neodstránil ani pochybenia okresného súdu v tom, že nevypočul jeho brata, ktorý ponúkol prijatie peňažnej záruky.

Ústavný súd majúc na pamäti námietky sťažovateľa zistil, že 15. októbra 2010 bola okresnému súdu doručená obžaloba na sťažovateľa (ako obvineného) pre zločin vydierania

podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona, prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona a pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona.

V rámci predbežného prerokovania obžaloby sa okresný súd zaoberal 3. novembra 2010 aj dôvodmi ďalšieho trvania väzby sťažovateľa v súdnom konaní, ako aj s jeho žiadosťou o prepustenie z väzby z 15. októbra 2010, pričom v prípade nevyhovenia tejto žiadosti sťažovateľ žiadal o nahradenie väzby písomným sľubom z 3. júna 2010 podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktorý bol priložený k sťažnosti. Súčasťou písomného sľubu bolo aj vyhlásenie jeho brata J. L., ktorý ponúkol za nahradenie väzby sťažovateľa peňažnú záruku.

Sťažovateľ v žiadosti argumentoval najmä tým, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je u neho daný a neexistuje žiadna relevantná skutočnosť, ktorá by zakladala u neho podozrenie, že bude pokračovať v trestnej činnosti alebo z ktorej by bolo možné vyvodiť dôvod preventívnej väzby. K tomu uvádza, že bol síce už súdom odsúdený pre viaceré trestné činy, ale v súčasnosti vedie riadny život, stará sa o rodinu a všetky tresty má riadne zahladené. Preto podľa neho opierať dôvod väzby o citované ustanovenie Trestného poriadku „*nie je možné a jednalo by sa o diskrimináciu mojej osoby...*“

Tiež hľadať dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v tom, že som bez príjmu z pracovného pomeru, je absolútne nezmyselné, keďže u nás neexistuje povinnosť byť zamestnaný a nie je možné, aby sa na každého nezamestnaného hľadalo ako na potenciálneho páchatel'a trestných činov, ktorý nemá iné možnosti obživy ako jedinú, ktorou je obživa prostredníctvom trestnej činnosti. To, že súdu nie je známy zdroj mojej obživy, nezakladá dôvod preventívnej väzby a tiež nie je možné na základe tejto skutočnosti usudzovať, že budem pokračovať v páchaní trestných činov, prípadne, že dokonám trestný čin, o ktorý som sa ani len nepokúsil, alebo vykonám trestný čin, ktorý som ani len nepripravoval. Preto som presvedčený, že žiadne konkrétne skutočnosti, o ktoré by mohol byť opretý dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. u mňa nie sú dané“.

O žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ako aj o jeho písomnom sľube a zložení peňažnej záruky na nahradenie väzby podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol však okresný súd 3. novembra 2010 tak, že ponechal sťažovateľa vo väzbe, jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietol a písomný sľub neprijal a neprijal ani peňažnú záruku ponúkanú bratom sťažovateľa.

Okresný súd vyslovil názor, že v súčasnom štádiu súdneho trestného konania (už po podaní obžaloby) trvá dôvodná obava, že prepustením na slobodu by sa sťažovateľ mohol dopustiť ďalších trestných činov, pretože vzhľadom na charakter a rozsah spáchanej trestnej činnosti, ako aj vzhľadom na osobu sťažovateľa a zistenie, že bola na neho podaná obžaloba za násilnú a majetkovú trestnú činnosť, za ktorú už bol v minulosti trestaný, výpovede viacerých svedkov a podanú obžalobu nepovažoval za relevantné prijať jeho písomný sľub, resp. prijať ponúknutú peňažnú záruku, pretože existuje reálna obava, že obvinený v prípade prepustenia z väzby na slobodu bude pokračovať v obdobne trestnej činnosti pre účely získania finančných prostriedkov.

Na verejnom zasadnutí uskutočnenom 3. novembra 2010, na ktorom bol prítomný aj obhajca sťažovateľa, podal sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť, ktorú v danom okamihu nijako nezdôvodnil. Podaním zo 4. novembra 2010, ktoré bolo dané na poštu 8. novembra 2010, doručeným okresnému súdu 10. novembra 2010 svoju sťažnosť písomne odôvodnil. Dňa 11. novembra 2010 krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 6 Tos/129/2010 z 11. novembra 2010, pričom sťažnosť mu bola doručená až 16. novembra 2010.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol obsah napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa a zároveň dodal, že do dňa neverejného zasadnutia odvolacieho súdu sťažovateľ svoju sťažnosť neodôvodnil ani sám, ani prostredníctvom obhajcu. Konštatoval, že dôvody „preventívnej“ väzby uvedené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sú aktuálne aj naďalej, a uzavrel, že okresný súd správne uviedol, „že písomne podaný sľub, resp. ponúknutá peňažná záruka prichádza do úvahy len v prípadoch, kde je

záruka, že ich prijatím nedôjde k zmareniu trestného konania. Keďže takéto záruky v danom prípade absentujú, správne sú aj výroky súdu I. stupňa o ich neakceptácii“.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa, že krajský súd nevzal do úvahy písomné odôvodnenie jeho sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu, ústavný súd mal na pamäti, že účelom čl. 5 ods. 4 dohovoru i čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy je poskytnutie práva osobám, ktoré boli pozbavené osobnej slobody, spočívajúceho v možnosti súdnej kontroly rozhodnutí a opatrení, na základe ktorých bol zásah do ich osobnej slobody vykonaný. Medzi záruky, ktoré garantujú tieto články, nepochybne patrí aj právo osoby predložiť súdu argumenty a vyjadrenia proti svojmu ponechaniu vo väzbe (napr. III. ÚS 84/06, III. ÚS 291/06), ako aj právo osoby na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (obdobne napr. III. ÚS 374/09).

Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti, hoci nemal jeho argumenty proti ponechaniu vo väzbe, čím porušil jeho označené práva podľa ústavy a dohovoru.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľove tvrdenia sa zakladajú na pravde. Otázkou však ostáva, či a do akej miery mohol krajský súd uvedeným postupom a následným rozhodnutím porušiť označené práva sťažovateľa, ak navyše pred rozhodnutím nevedel, že takáto sťažnosť bola zo strany sťažovateľa dodatočne písomne odôvodnená, pretože mu bola doručená okresným súdom až 16. novembra 2010.

V tejto súvislosti ústavný súd vychádzal z toho, že podnetom na rozhodovanie okresného súdu bola najmä sťažovateľova žiadosť o prepustenie z väzby z 15. októbra 2010, ako aj žiadosť o nahradenie väzby písomným sľubom a ponúknutou peňažnou zárukou z 3. júna 2010. V žiadosti o prepustenie z väzby sťažovateľ predstavil argumenty, ktoré podľa jeho názoru svedčili proti jeho ponechaniu vo väzbe. Je zrejmé, že sťažovateľ sám

inicioval konanie o zákonnosti väzby. Na základe jeho iniciatívy okresný súd rozhodol a v rozhodnutí presvedčivo konštatoval dôvody sťažovateľovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Ústavný súd je toho názoru, že takýto postup krajského súdu nebol správny, hoci nevedel o tom, že deň pred jeho rozhodnutím bola sťažnosť doručená okresnému súdu. Na druhej strane však nemožno prehliadnuť, že argumenty sťažovateľa proti jeho ponechaniu vo väzbe obsiahnuté v žiadosti o prepustenie z väzby, ako aj tie, ktoré vyplývajú z jeho sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu zo 4. novembra 2010, vychádzajú z totožných skutočností a je potrebné ich označiť za identické. Dokonca preskúmaním obsahu sťažovateľovej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu ani nemožno dospieť k záveru, že by v nej sťažovateľ predstavil svoje argumenty v inom svetle alebo že by uvádzal nové skutočnosti, ktoré by podstatne menili status quo.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd považoval za významné skonfrontovať postup a rozhodnutie krajského súdu s následkom, o ktorom sťažovateľ tvrdil, že zasiahol do jeho práv. Na jednej strane teda stojí zistenie, že krajský súd konštatoval, že sťažovateľ takéto zdôvodnenie neposkytol (hoci písomné zdôvodnenie sťažnosti bolo doručené deň pred rozhodnutím krajského súdu okresnému súdu), na druhej strane však stojí presvedčivé rozhodnutie krajského súdu odvolávajúce sa na skutkové okolnosti tvrdené súdom prvého stupňa. V tomto rozhodnutí pritom krajský súd reagoval na argumenty sťažovateľa obsiahnuté v jeho žiadosti o prepustenie z väzby, a keďže tieto boli totožné s námietkami nastolenými v jeho sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu, z toho plynie jednoznačný záver, že krajský súd argumenty sťažovateľa proti jeho ponechaniu vo väzbe poznal, vyhodnotil a následne prijal správny záver.

Podľa názoru ústavného súdu by bolo v okolnostiach daného prípadu veľmi formálne konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa. Iná situácia by nastala, ak by všeobecný súd rozhodujúci o zákonnosti väzby nepoznal v relevantnom čase aktuálne námietky sťažovateľa. Taká alebo obdobná situácia však v danom prípade nenastala,

pretože vzhľadom na obsahovú totožnosť žiadosti o prepustenie z väzby a sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu boli názory sťažovateľa krajskému súdu známe.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na už uvedené skutočnosti o poznaní jeho argumentov proti ponechaniu vo väzbe, ako aj s prihliadnutím na odôvodnenosť a presvedčivosť napadnutého uznesenia krajského súdu je ústavný súd toho názoru, že pochybenie krajského súdu nemôže automaticky znamenať porušenie označených práv sťažovateľa.

Krajský súd totiž s poukazom na rozhodnutie okresného súdu sťažovateľovi dostatočne ozrejmil dôvodnosť jeho väzby, pričom toto zdôvodnenie bolo v končnom dôsledku odpoveďou na jeho argumenty obsiahnuté jednak v žiadosti o prepustenie z väzby a jednak v sťažnosti proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, hoci krajský súd formálne túto sťažnosť nepreskúmal. V konečnom dôsledku to však znamená, že sťažovateľovi nebolo upreté právo predložiť svoje argumenty proti ponechaniu vo väzbe.

Vychádzajúc z uvedeného potom bolo už nepodstatné aj tvrdenie sťažovateľa, že nevypočutím jeho brata, ktorý ponúkol peňažnú záruku za nahradenie väzby, malo dôjsť k namietanému porušeniu jeho označených práv.

K uvedenému nálezu sp. zn. I. ÚS 152/06 z 10. januára 2007 ústavný súd tiež stručne uvádza, že jeho závery nemožno aplikovať na daný prípad sťažovateľa, pretože ide o odlišný skutkový aj právny stav veci, a preto nemá žiadny dôvod zasahovať do jeho rozhodnutia.

Keďže ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi námietkami sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom a jeho označenými právami podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, jeho sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 6 Tos/129/2010 z 11. novembra 2010 aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (obdobne napr. I. ÚS 354/2010 a III. ÚS 1/2011).

Vzhľadom na to už nebolo potrebné osobitne sa zaoberať ani namietaným porušením čl. 9 ods. 1 a 3 a čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2011